

Αρχαία ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

30/7/2020

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΡΗΜΑΤΟΣ

A. Ρήμα προσωπικό: το υποκείμενο του προσωπικού ρήματος βρίσκεται σε πτώση ονομαστική και συμφωνεί με το ρήμα σε αριθμό και σε πρόσωπο.

Υποκείμενο μπορεί να είναι:

1. Ουσιαστικό ή όνομα: π.χ. ὁ ἄνθρωπος ἡσθένει.
2. Επίθετο: π.χ. ὁ νέος ἡσθένει.
3. Αντωνυμία: π.χ. ἐκεῖνος ἡσθένει.
4. Ἐναρθρο απαρέμφατο: π.χ. τό λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.
5. Επιθετική μετοχή: π.χ. οἱ ψευδόμενοι μισοῦνται.
6. Ἐναρθρο αριθμητικό: π.χ. οἱ τριάκοντα εἰσι τύραννοι.
7. Ἐναρθρο επίρρημα: π.χ. οἱ πάλοι ἦσαν ἀνδρεῖοι.
8. Ἐναρθρο ρήμα: π.χ. τό ἀκούω ἐστὶ ῥῆμα.
9. Δευτερεύουσ πρόταση: π.χ. ὅστις ἐστὶ φιλομαθής ἐστὶ πολυμαθής.

ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ: Ὄταν το ρήμα εἶναι σε γ' ενικό πρόσωπο και το υποκείμενο του εἶναι σε γ' πληθυντικό πρόσωπο ουδετέρου γένους.

π.χ. τά παιδιά παίζει .

B.Ρήμα απρόσωπο: Βρίσκεται σε γ' ενικό πρόσωπο. Συνήθη απρόσωπα ρήματα εἶναι: δεῖ, χρῆ, πρέπει, προσήκει, δοκεῖ, μέλει, συμβαίνει κ.α.

Απρόσωπες εκφράσεις: ἄξιον ἐστὶ, δηλόν ἐστὶ, ῥάδιον ἐστὶ, καλόν ἐστὶ, χαλεπόν ἐστὶ, φανερόν ἐστὶ, ἀνάγκη ἐστὶ, καιρός ἐστὶ, δίκαιον ἐστὶ, καλῶς ἔχει, ἀναγκαίως ἔχει κ.α.

Το υποκείμενο του απροσώπου ρήματος εἶναι:

1. Απαρέμφατο π.χ. Ἔδοξεν αὐτοῖς **πορεύεσθαι** .
2. Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις. (ειδικές, ενδοιαστικές, πλάγιες ερωτηματικές και σπάνια αιτιολογικές.)

π.χ. Δηλόν ἐστι τοῖς Ολυνθίοις **ὅτι νυν οὐ περί δόξης πολέμοισι**. (η ειδική πρόταση αποτελεί υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση δηλόν ἐστί).

Δοτική προσωπική: Συνήθως, δίπλα σε απρόσωπη έκφραση υπάρχει μια δοτική που δείχνει το πρόσωπο που ενεργεί. Αν μετατρέψουμε τη δοτική σε αιτιατική έχουμε το υποκείμενο του απαρεμφάτου.

Π.χ. Ἔδοξεν **αὐτοῖς** πορεύεσθαι (το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι: αὐτοὺς).